

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 715/2540

ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด(มหาชน) นาย ชีวิน นิลจุจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 715

## ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามสัญญาจำนองกำหนดว่าผู้จำนองตกลงให้ดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี โดยส่งดอกเบี้ยเดือนละครั้ง และให้คิดทบต้นตามวิธีการของธนาคารโจทก์ซึ่งเป็นผู้รับจำนองจึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยทบต้นในอัตราดังกล่าวได้เมื่อดอกเบี้ยที่ค้างชำระได้ถูกทบเข้าเป็นต้นเงินแล้วจึงไม่มีดอกเบี้ยค้างชำระเกินกว่า 5 ปี เมื่อหนี้ตามสัญญาถูกเบิกเงินเกินบัญชีของว. อันเป็นหนี้ประธานที่จำเลยจำนองเป็นประกันอยู่ โจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยทบต้นจากว. ลูกหนี้ได้เพียงถึงวันที่โจทก์บอกเลิกสัญญาความรับผิดชอบตามสัญญาจำนองจึงเป็นอย่างเดียวกัน

## คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นผู้รับจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 96050 และ 96051 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง จากนางสาววลีรัตน์ ลิปิตาพรวงเงิน 1,180,000 บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นางสาววลีรัตน์ ผิดนัด โจทก์จึงฟ้องบังคับให้ชำระหนี้ตามคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 23017/2535 ของศาลชั้นต้นซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาให้นางสาววลีรัตน์ชำระหนี้ให้แก่โจทก์จำนวน 2,186,753.62 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยตามสัญญา ต่อมาเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานางสาววลีรัตน์ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 12573/2533 ของศาลชั้นต้น นำยึดที่ดินที่จำนองออกประมูลขายทอดตลาด และจำเลยเป็นผู้ซื้อได้โดยจำนองตกติดมาด้วยจำเลยขอไถ่ถอนจำนองเป็นจำนวนเงิน 1,180,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปีแต่ไม่เกิน 5 ปี โจทก์ไม่ยินยอมเพราะเงินที่จะรับใช้ให้เป็นจำนวนไม่สมกับราคาทรัพย์สินนั้น ขอให้จำเลยไถ่ถอนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 96050 และ 96051 ตำบลบางซื่อ อำเภอดุสิต (บางซื่อ) กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างด้วยการใช้เงิน 3,321,708.67 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี ของต้นเงิน 2,186,753.62 บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ หากไม่ใช้เงินให้นำที่ดินโฉนดเลขที่ดังกล่าวออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ของนางสาววลีรัตน์ หากขายทอดตลาดได้เงินสุทธิมากกว่าจำนวนที่จำเลยเสนอใช้แก่โจทก์ ให้จำเลยออกค่าฤชาธรรมเนียมการขายทอดตลาดด้วยจำเลยให้การว่า จำเลยเป็นผู้ซื้อที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างตามฟ้องจากการขายทอดตลาดโดยจำนองตกติดมาด้วยจริง แต่ความรับผิดชอบของจำเลยมีเพียงหนี้ตามสัญญาจำนองคือต้นเงิน 1,180,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปีเท่านั้น จำนวนหนี้ระหว่างโจทก์กับผู้จำนองเดิม 3,321,708.67 บาท จำเลยไม่ต้องรับผิดชอบให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยไถ่ถอนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 96050 และ 96051 ตำบลบางซื่อ อำเภอดุสิต (บางซื่อ) กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างแก่โจทก์เป็นเงินจำนวน 3,321,708.67 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี ของต้นเงิน 2,186,753.62 บาท นับแต่วันฟ้อง (วันที่ 26 กรกฎาคม 2536) จนกว่าจะชำระเสร็จ หากไม่ชำระให้นำทรัพย์สินจำนองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ของนางสาววลีรัตน์ที่มีต่อโจทก์ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 23017/2535 ของศาลชั้นต้น หากขายทอดตลาดได้เงินสุทธิจำนวนเงินที่จำเลยเสนอว่าจะใช้ คือต้นเงินจำนวน 1,180,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวเป็นเวลา 5 ปี ก็ให้จำเลย

เป็นผู้ออกค่าฤชาธรรมเนียมในการขายทอดตลาดกับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 4,000 บาท ต่อถ้าหากว่าขายทอดตลาดได้เงินจำนวนสุทธิน้อยกว่าจำนวนเงินที่จำเลยเสนอว่าจะใช้ ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลย โดยกำหนดค่าทนายความให้เท่ากันจำเลยอุทธรณ์ โดยได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์อย่างคนอนาถาบางส่วน โดยให้จำเลยชำระค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ตามจำนวนทุนทรัพย์ 1,200,000 บาท ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยไถ่ถอนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 96050 และ 96051 ตำบลบางซื่อ อำเภอดุสิต (บางซื่อ) กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างในจำนวนเงิน 1,180,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ไม่ทบต้นนับแต่วันจดทะเบียนจำนอง วันที่ 13 ตุลาคม 2531 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ให้จำเลยใช้ค่าขึ้นศาลในศาลชั้นต้นตามทุนทรัพย์ที่โจทก์ชนะคดีในชั้นอุทธรณ์ นอกจากนี้ที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับโจทก์ และ จำเลย ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งกันฟังได้ยุติว่า นางสาวสิริรัตน์ ลิปิยาพร ทำสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีกับโจทก์ในวงเงิน 1,500,000 บาท ตกกลงให้โจทก์คิดดอกเบี้ยทบต้นเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี และอาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มหรือลดอัตราดอกเบี้ยได้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย โดยนางสาวสิริรัตน์จดทะเบียนจำนองที่ดินพิพาททั้งสองแปลงพร้อมด้วยสิ่งปลูกสร้างเป็นประกันหนี้ตามสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีดังกล่าวในวงเงิน 1,180,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี มีข้อตกลงว่าหากบังคับจำนองได้เงินสุทธิน้อยกว่าจำนวนหนี้ นางสาวสิริรัตน์ยอมชำระหนี้ส่วนที่ยังขาดอยู่จนครบตามสัญญาจำนอง เอกสารหมายเลข 5 ต่อมานางสาวสิริรัตน์ผิดนัด โจทก์จึงฟ้องคดีบังคับให้ชำระหนี้ตามคดีแพ่ง หมายเลขแดงที่ 23017/2535 ของศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นพิพากษาให้นางสาวสิริรัตน์ชำระหนี้แก่โจทก์จำนวน 2,186,753.62 บาท พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญาต่อมาเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของนางสาวสิริรัตน์ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 12573/2533 ของศาลชั้นต้น นำยึดที่ดินพิพาทพร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาดจำเลยเป็นผู้ประมูลซื้อได้โดยติดจำนองโจทก์ไปด้วย จำเลยได้เสนอขอไถ่ถอนจำนองจากโจทก์แล้วในราคา 1,180,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี แต่ไม่เกิน 5 ปี โจทก์ไม่ยอมรับ ปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์และจำเลยในชั้นนี้มีว่าโจทก์มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกินกว่า 5 ปี และคิดดอกเบี้ยทบต้นอัตราร้อยละ 15 ต่อปีของต้นเงิน 1,180,000 บาท นับแต่วันที่จดทะเบียนจำนอง วันที่ 13 ตุลาคม 2531 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ได้หรือไม่ เห็นว่าประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 715 บัญญัติว่าทรัพย์สินซึ่งจำนองย่อมเป็นประกันเพื่อการชำระหนี้กับทั้งค่าอุปกรณ์คือดอกเบี้ยด้วย ตามสัญญาจำนอง เอกสารหมายเลข 5 ข้อ 1 และข้อ 4 กำหนดว่า ผู้จำนองตกลงให้ดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี โดยส่งดอกเบี้ยเดือนละครึ่ง การคิดดอกเบี้ยให้คิดทบต้นตามวิธีการของธนาคารข้อตกลงอื่น ๆ ให้เป็นไปตามสัญญาต่อท้ายและให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจำนองซึ่งตามสัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองเอกสารหมายเลข 5 ข้อ 2 กำหนดว่า ผู้จำนองยอมเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีในจำนวนเงินทั้งสิ้นที่ผู้จำนองเป็นหนี้เงินดอกเบี้ยนี้จะคิดในยอดเงินคงเหลือประจำวัน และผู้จำนองยอมส่งดอกเบี้ยทุก ๆ เดือนเสมอไป หากผิดนัดชำระดอกเบี้ยที่กล่าวนี้ยอมให้ผู้รับจำนองคำนวณดอกเบี้ยที่ค้างชำระทบต้นในบัญชีของผู้จำนองด้วย โจทก์จึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยทบต้นในอัตราดังกล่าวได้ตามข้อตกลงในสัญญาจำนองดังกล่าว เมื่อดอกเบี้ยค้างชำระได้ถูกทบเข้าเป็นต้นเงินเสียแล้ว จึงไม่มีดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกินกว่า 5 ปี ดังที่จำเลยยกขึ้นต่อสู้ เมื่อหนี้ตามสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีอันเป็นหนี้ประธานที่จำนองเป็นประกันอยู่ โจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยทบต้นจาก

นางสาววสิรัตน์ลูกหนี้ได้เพียงถึงวันที่โจทก์บอกเลิกสัญญาคือวันที่ 31 กรกฎาคม 2533 ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 23017/2535 ความรับผิดตามสัญญาจำนองจึงเป็นอย่างเดียวกัน ฎีกาโจทก์ฟังขึ้นบางส่วน ฎีกาจำเลยฟังไม่ขึ้น"พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยไถ่ถอนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 96050 และ 96051 ตำบลบางซื่อ อำเภอดุสิต (บางซื่อ) กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างโดยใช้เงินจำนวน 1,180,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยทบต้นอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันจดทะเบียนจำนอง วันที่ 13 ตุลาคม 2531 จนถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2533 และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปีไม่ทบต้นนับถัดจากวันที่ 31 กรกฎาคม 2533 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ นอกจากนี้ที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

## องค์คณะ

---

ผล อนุวัตินิติการ · สมปอง เสนเนียม · จรัญ หัตถกรรม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/715/2540>